

SNIMKE ZEMALJSKIH UZDAHA

IVAN HERCEG

SADRŽAJ

...PREMA ZVJEZDANOM AKVARIJU	1
Nalaz	2
Snimke zemaljskih uzdaha	3
Otkrivena vrsta	4
Robot	5
Klonovi	6
...SNOVI NOSE BIJELA KRILA I UVIJEK ZNAČE NEŠTO VAŽNO	7
Kolonizator	8
Erogeni predjeli	9
Vrijeme: obično, moćno, daleko, ovdje	10
Ljubomorno staklo	12
Krvna zrnca	13
Luda djeca	14
Spomenik homo ludensu	15
...KAO DA SAM STAKLENA IGRAČKA	16
<i>S vremena na vrijeme</i>	17

<i>Kadgod gledaš kao da</i>	18
<i>Ponekad pomislim da kosom</i>	19
<i>Pokatkad poželim da glava mi se</i>	20
...MOGAO BIH OSJETITI KRV U USTIMA	21
<i>Kad je nebo noću crno</i>	22
<i>Ono sam što sam u glavi</i>	23
<i>Nije zanimljivo ako iz neba</i>	24
<i>Ti si luda</i>	25
<i>Što tražiš rukom</i>	26
<i>Srce ti je u ustima</i>	27
...TAMO GDJE GRANICA SVEMIRA RASPLINJUJE SE KAO MAŠTA	28
Putnici	29
Planet majmuna	30
Kad kažu ti da si prah	31
Preskakanje dana	32
Često posjećujem Sunce	33
Novi šetač	34
Tjelesni šumovi	35

Na kraju vremena	36
O autoru	37
Impresum	38

...PREMA ZVJEZDANOM AKVARIJU

NALAZ

Imam 26 godina i dio
mog nalaza EEG-a glasi:
"Niže do srednjovoltazna
osnovna aktivnost je 8-9 c/s.
Djelomično se blokira.
Na HV su navedene promjene
bolje vidljive."

Nedavno, onako usput,
i ti si mi otkrila da noću
katkad čuješ šumove,
kao lepet ptica
koje nikad ne spavaju,
i da vjeruješ da tada
razgovaraju sa mnom.

U jednom preletu
ipak sam ti vjerno priznao:
U zraku vidio sam
bezbroy golih djevojaka
kako plešu, kao vještice.
Smiju se i prepričavaju laži
iz prošlog stoljeća.

Imaš 24 godine i dio
tvog nalaza o meni glasi:
"Nemoj tako čudno govoriti.
Volim dugačke rečenice
negdje pri kraju pjesme.
Ondje stvarnost je još čudnija."

SNIMKE ZEMALJSKIH UZDAHA

Sjedila si na televizoru,
gola, širom razmaknutih nogu.
Zamišljala si da si kraljica
i da ćeš me silovati.

Kad sam te uhvatio za struk,
zadrhtala si i uplašeno obećala:
"Povest ću te na međuzvjezdani put,
iz svakog našeg poljupca rodit će se
novo sunce."

Dvjesto smo tisuća svjetlosnih godina
od kuće: lebdimo spojeni kao pijavice.
Gutamo neku čudnu mješavinu
krikova, prašine i krvi.

Tek poslije primijetio sam da
okolna su brda goleme ženske grudi.
Na planetu smo spojenih tijela,
samo dio velikog drhtećeg sletišta.

Dok sam te istraživao kao najljepšu
šumu, neprestano si se smijala
i ponavljala: "U ovom je svijetu
orgazam šalice jutarnje kave."

Znam da se izgubio smisao,
ali mogla si bar sačuvati snimke
zemaljskih uzdaha.

OTKRIVENA VRSTA

Nikakvo ti energetska piće
ne može pomoći. Ni ples, ni buka.
Samo te tvoja bespomoćna ljubav
spašava od mraka u zrcalu.

Možda pomažu i najdalje galaksije,
bez imena, koje ne znaju
tvoje tajne želje.
One gole, što mogu se pročitati
najjeftinijim poljupcima,
mucanjem u snu.

“Red Bull” ti ne može pomoći:
uvijek ćeš se osjećati kao
otkrivena vrsta, nezanimljiva.

Ipak, ne zaboravi, uvijek ću te voljeti.
U mojoj svemirskoj letjelici
visjet će tvoj portret s dugom kosom.
Na beskrajnim putovanjima
s njim ću razgovarati dugo u daljinu.
I reći mu sve što tebi nisam.

ROBOT

Ispred mene je dugo vijugavo polje
ispunjeno otvorima,
poput raskrečenih žena.

Usred toga, sna, more, ludila,
ušla si kroz velika bijela vrata,
izrasla iz neba, i stala kraj mene.
Velikim si me porno-očima
bacila u zrak i igrala se.

Onesvijestio sam se i postao robot.
No, nisi se zbunila.
Bez imalo straha
lizala si moj tvrdi oklop
i tipkama pokušavala doći do kože.

Usred nevjerice, otvorio sam se
kao oblak, s gornje, tiše strane,
osjetio tvoju haljinu od mladog lišća
i ispario, kao zima svake godine,
prema zvjezdanom akvariju.

Negdje između dvaju
mlinskih kotača Mliječne staze
shvatio sam da zbog mene ćeš
ostati prokleta.

Za kaznu, po cijele ćeš si dane
maziti grudi. I mokriti
po tumačima snova.

KLONOVI

Kao vođa ekspedicije u cyberspaceu,
imam lijepu odoru, udoban fotelj
i pravi pištolj.

Moram se brinuti o mnogočemu,
zalihama zraka, gaćica i podvezica
te količini strasti koja nas pokreće.
No, u daleki dom redovito vam
šaljem svjetlosne razglednice.

Dok ljubim mirisne leteće striptizete,
vi zacijelo već znate da mislim na vas
i da nisam siguran kad ću se vratiti.

A onda smo svi izgubili:
naše je Sunce postalo golemi crveni div.
Polako se počelo topiti,
kao nekad na plažama ženske stražnjice.

Nakon toga pravili smo se da
više ne znamo jedni za druge.
Smatrali smo da je to posve normalno.

Znali ste u kojem sam znaku rođen
i da ću napraviti tisuću svojih klonova
koji će poludjeti čim se zaljube.
Znao sam da ćete htjeti zaboraviti,
i mene, i sebe, sve vrijeme koje je
zapravo prošlo samo zato
da bismo se uopće mogli rastati.

...SNOVI NOSE BIJELA KRILA I UVIJEK
ZNAČE NEŠTO VAŽNO

KOLONIZATOR

Katkad poželim ući u uski
crni videoplayer.

U njemu bih slijepo uživao
u neprestanoj kolonizaciji
tvojega raskošnog tijela.

Za jednog svog posjeta
ondje su te sakrili svemirci.
I zaboravili.

Tada si još imala
mali maslačak pod pazuhom,
koji sam poslije pojeo.

Katkad poželim ući u
bilo kakvu crnu kutiju.
U njoj bih nacrtao zvijezde
i uživao u bajci.

Za jednog posjeta
ondje bih preselio anđele.
I tebe.

EROGENI PREDJELI

Tvoji su oblici čudesni,
poput svemirskih brodova,
najskuplji erogeni predjeli.

Prije deset i više godina
sanjali su te samo luđaci
u žutim trapericama.

Možda sam te i ja tada
trebao upoznati,
neprestano ti maziti mali prst.

Moji te stihovi ne mogu vratiti.
Odavna si se smrznula na
ledenim kapama crvenog planeta.

Dok razmišljao sam o tebi,
drugi su sanjali zvijezde.
Među tvojim nogama.

VRIJEME: OBIČNO, MOĆNO, DALEKO, OVDJE

Ima li zvjezdarnica
na dalekim planetima
i vidi li se odande
rub svemira?
Jesu li još igdje popularni
saloni za masažu,
putuje li još itko,
osim nas, vlakovima?!

Svakog dana bacam kockice
s brojevima i mislim:
Možda ću jednom
ugledati neku poruku
ili barem šifru.
Tako bi se možda
vratio smisao
ovome što živimo.

Otkrij mi što značiš
duboko u sebi
i zauvijek ću te voljeti.
Na svim svjetlosnim putovima
bit će otisci mojih usana.
U svakome od njih
čuvat će se jedna riječ
za romantične anđele:
Snove nose bijela krila
i uvijek znače nešto važno...

Više nema ni jutro,
ni dana, ni noći.
Samo vrijeme: obično,
moćno, daleko, ovdje.

Doba smrti, kurvi,
zanosa i ravnodušja.
Više nema ničeg
što bih mogao opisati.
Samo zavaravanje,
pretvaranje kocke u kuglu.

LJUBOMORNO STAKLO

“Kad strašna oluja razbije svijet,
zaboravi hladnoću svojih kosti.
Sjeti se njenih nožnih prstiju,
kolonije pohotnih mirisa.
Čekaj posljednje komadiće
ljubomornog stakla
koji će označiti kraj igre...”
pisalo je na videozidu
zadnjeg ljudskog staništa.

Razumio sam, ali kako će se
tada zvati generacija X.

Mogu me uništiti samo
udarci iznutra,
mislio sam dok plutao sam
u nekom čudnom
bezbojnom moru,
daleko od kućnih dimnjaka.

Može me uništiti samo
ljubomorno staklo...

KRVNA ZRNCA

Lutamo od zviježđa do zviježđa,
zvijezde do zvijezde, kao krvotokom.
Susrećemo komete, asteroide,
bijela i crvena krvna zrnca.
Škakljamo najosjetljivije dijelove tijela,
dajemo im erotska imena:
Veliki medvjed, Bellatrix,
Orion, Ribe.

Zadivljen ljepotom i snagom svega,
ljubim ti okomiti osmijeh.
Iznenadena i sjetna,
kažiprstom pokazuješ kuda dalje.
Obećavamo jedno drugome:
Nikad nikome nećemo
otkriti sve što nam se dogodilo.

Nakon toliko svjetlosnih godina,
teško je zapravo i reći koliko je
u nama mašte, a koliko sjećanja.

LUDA DJECA

Na jednom mjesecu imat ćemo
obiteljsku kuću.
I vrt prepun cvijeća,
i vinovu lozu.

Stijene i prašinu sakrit ćemo
duboko u sebi.
I antibaby pilule,
i prezervative.

Povremeno će nas posjećivati
samo mali žuti.
Donositi glazbu i knjige.

Budemo li imali djece,
bit će luda.
Zapalit će dom, oblake
i sunca.

Stijene i prašinu sakrit će
duboko u sebi.

SPOMENIK HOMO LUDENSU

Iz sna će te probuditi
kapanje čokoladnog mlijeka iz grudi.
Njime ćeš hraniti cijelu našu
nevidljivu posadu.

Najprije ćemo prošetati zlatnim rudnicima
planeta s više sunaca.
Razgovarati s vrijednim kopačima,
darovati im orhideje
i vitamine.

Nakon toga, zamolit ćemo zrcalo
da pošalje nas ondje gdje
nema života.
Da se odmorimo.

Hibernirat ćemo se u položaju 69
i čekati da otkrije nas netko
tko će se smijati našoj mirnoći.
Našem spomeniku homo ludensu.

...KAO DA SAM STAKLENA IGRAČKA

* * *

S vremena na vrijeme
pitaš me zašto češće
ne razgovaramo o nama.
To "nama", kad ti odgovaram,
čini mi se nekako široko
i zato ti uvijek kažem
nešto drugo dovoljno opširno
da ispuni svako tvoje potpitanje:
Zato što je takvo vrijeme,
jer je bez veze stalno govoriti,
ne da mi se...
Zapravo, samo propitujem
moguće nove veze među nama.

* * *

Kadgod gledaš kao da
kroz mene nekoga vidiš.
Kao da sam staklena igračka.
Činiš to tako uvjerljivo
da i ja sve češće gledam kroz tebe.
Dugo smo zajedno pa ispada
da zaljubljeni smo
u šupljine u nama.

* * *

Ponekad pomislim da kosom
mi se šalju posljednji crni ratnici.
Kruže od čela, iza uha,
preko vrata i drugog uha
do iste točke s koje su krenuli.
Kao ja jezikom oko tvoga pupka.
Pitam se tko će prvi odustati
i zločesto se smijem.

* * *

Pokatkad poželim da glava mi se
pretvori u vatru.

Topli pucketavi plamen
u mnoštvu gradskih svjetala
ne bi bio ništa neobično
dok mu se ne bi pridružili
tvoji crveni jezici.

...MOGAO BIH OSJETITI KRV U USTIMA

* * *

Kad je nebo noću crno,
na njemu pokušavam
nešto nacrtati:
lijepa ženska lica,
sve nježne organe...
To iskustvo ni s kim
ne želim podijeliti.
Misli su mi preosjetljive
i mogao bih osjetiti
krv u ustima.
Mogao bih postati
ubojica najljepših zvijezda...

* * *

Ono sam što sam u glavi.

Ne zamjeri, ali tijelo
samo zavarava.
Znoji se, vuče te za nos
i svira bubnjeve na guzovima.

Ono sam što sam u glavi.

Ne laži, vječna je ljubav
umrla u "Romeu i Juliji",
pukla kao žila pod iglom.

Ono sam što sam u glavi.

Vjeruj mi, i ako ti kažem
da zovem se Amadeus,
i ako se dobrovoljno javim
za put u nebo.

* * *

Nije zanimljivo ako iz neba
nešto ne pada.
Dosadno je i nervoza
izaziva pobačaje u nama.
Iz tebe onda curi
vječna mjesečnica,
a ja se spajam
s mlađakom
i hodam u snu
i mislim da sam mrtav.

* * *

Ti si luda, ti si
potpuno luda.
Bacaš opuške u kadu
i polijevaš ih vinom.

Ne sjećaš se što si
sinoć radila.
Možda te je netko i zaveo.
Možda ti je ispod dojke
nacrtao crno srce.

Ti si luda, ti si
potpuno luda.
Stavljaš povez preko očiju
i rušiš sve po stanu.

Ne želiš znati
što će biti sutra.
Bojiš se da bi sunce
moglo pasti
ravno na tvoju glavu.

Ti si luda, ti si
potpuno luda.

* * *

Što tražiš rukom
u zahodskoj školjci?
Zvijezde noćas nisu romantične
i nisu zaronile na dah.

Možda ti se učinilo
da iz nje viri
moja ćelava glava.
A nju voliš držati
u rukama, govoriti joj:
Čudo moje, klupko
bez kraja i početka,
kuglo izgubljena.

Što tražiš u zahodskoj školjci?
Možda žene noćas
nisu raspoložene za spuštanje
niz ljubavnički slap.

Samo bi htjele usnuti.

* * *

Srce ti je u ustima
i ne smiješ govoriti,
jer moglo bi se
uplašiti onoga vani
i prestati.

A kako onda dokazati
onima gore da jesi,
da si bila.

Moja ljubav.

Samo ponekad kurva.

...TAMO GDJE GRANICA SVEMIRA
RASPLINJUJE SE KAO MAŠTA

PUTNICI

Okruženi brojevima i slovima,
putnici kroz vrijeme
pokušavaju pronaći tajnu formulu.
Vječnog orgazma, drugog svijeta...

Nije važno bježe li goli,
odjeveni, s kondomima
ili bez njih.
Važno je da se sretnu
i najave filozofiju
odmetnutih mozgova.

Uskoro će se ionako voljeti u grupi.
Neće znati gdje im počinju,
a gdje završavaju tijela.
Neki će im unutrašnji organi
postati vanjski, a vanjski
unutrašnji.

Okruženi brojevima i slovima,
sigurno će se zbuniti.
Početi sumnjati.
U sebe i život.

PLANET MAJMUNA

S planeta majmuna otet ćemo
točno dvanaest lijepih
mužjaka i ženki
i pokušati stvoriti
novi svjetski poredak.

Znam da ćeš odmah reći
kako tvoja kuća
mora biti bijela
i kako voliš vodoskoke
i svjetiljke u nizu.

Znam da ću odmah naručiti
film s najljepšim ženama
u velikim kućama s bazenima
i trošiti vrijeme.

U tom svijetu nikad neću
spavati na krevetu od knjiga.
U tom svijetu nikad nećeš
snimati anđele s trubljama.

KAD KAŽU TI DA SI PRAH

U kojem su još dijelu svemira
muškarci tako puni žudnje
i gdje još žene liježu
s djecom u očima a ipak same?!

Bez obzira na sve,
siguran sam da me voliš tako
da nećeš moći proživjeti
ni jedan dan
bez moje sjene na sebi.

Najvažniji su uzdasi iz pora
i napetost u očnjacima.

Ne znam gdje ću usnuti,
iznad ili ispod tvojih koljena,
među nebeskim tijelima.
No, znam da ćeš me
ljubiti i kad umreš,
kad kažu ti da si prah.

Ne boj se, to se neće ponoviti.
Više nikad nećeš živjeti,
više nećeš umrijeti,
samo ćeš bdjeti u snu.

PRESKAKANJE DANA

Toga dana bez vremena
ponovo sam htio provjeriti
gdje je izvor čudnoj toplini
koja mi se tako strašno
širi lubanjom.

Zbog nje sve češće izlazim
i opet ulazim u sebe.
Uske trake svjetla
omataju mi tijelo,
žele zadržati malenog
morskog konjica –
hipokampusu – gospodara sjećanja.

Opasno preskaćući dane,
letio sam blještavim hodnicima,
tunelima, magnetskim sobama
punim umjetnih žena.

Mislio sam da sam
u onoj drugoj, trećoj,
četvrtoj, i petoj,
da sam žena.

Zbog nje sve češće izlazim
i ponovo ulazim u sebe.

ČESTO POSJEĆUJEM SUNCE

Često posjećujem Sunce.

Ponavljam postupak samospaljivanja
dok ga jednom, s posljednjom
molitvom u mislima,
i ne završim.

Jednom sam čak uhvatio poruku
iz dalekog kutka svemira.
Našu zvijezdu oni zovu
talionicom nesreće.

Hodam ravno, ispruženih ruku.
Nokti su mi krvavi kvadratići.
Poslije ih jedem kao
kockice čokolade.

Kad posve pocrnim,
pretvaram se u đavla
i plašim sam sebe.
Grizem si ruke, razbijam
koljena, gnječim uši.

Često posjećujem Sunce.
Ponavljam postupak preobrazbe.
Pretvaram se u sjenu
i plašim sve koji me vole.

NOVI ŠETAČ

U glavi mi je eksplodirala
atomska bomba.
Netko je jednostavno
pritisnuo prekidač.

U tutnjavi smijeha
proglašen je četvrti svijet,
sa zvjezdanim prolazima,
s čeličnim anđelima.

Novi je šetač počeo
pretraživati snove
koje još nitko nije sanjao.

Tko zna koliko će lutati
dok ne sretne onoga
koji će mu reći
da više ne hoda na rukama.

TJELESNI ŠUMOVI

Svi pričaju da voliš izvanzemaljca,
čudnog tipa u gumenom odijelu.
Da si poludjela.
Zatvorila se u staklenu kuću,
stalno gola, sa slušalicama na ušima.

Slušajući svoje tjelesne šumove,
čekaš da zvijezde u gomilama
počnu padati na tvoj krov.

Kažu i to da vjeruješ kako ćeš
tako zauvijek ostati lijepa,
uvijek na usluzi
nekom zračnom ratniku.

Slušajući svoje tjelesne šumove,
čekam da rukama si otvoriš oči
i kažeš: Ovo nije vrući SQUID,
to se doista događa u našim glavama,
spremnicima svih čudnih dana.

NA KRAJU VREMENA

Odvest ću te
na početak vremena.
Tamo gdje granica svemira
rasplinjuje se kao mašta.

Odvest ću te
na najstariju zvijezdu.
Tamo gdje žene su
kao zeleni borovi
i podatno se meso
samo naslućuje.

Blijedoplavo sunce
na žućkastom plaštu
svijetli i noću,
a bezbroj satelita
treperi, poskakuje
u nekoj nepoznatoj igri.

Odvest ću te
ondje gdje mašta
rasplinjuje se kao
lutajući univerzum.
Odvest ću te
na kraj vremena.

Ivan Herceg

Rođen 1970. u Krapini. Pjesnik, prozaik i urednik. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je hrvatski jezik i književnost. Živi u Zagrebu i radi kao redaktor u Jutarnjem listu. Izvršni je urednik u časopisu Poezija, urednik u Biblioteci Poezije i suorganizator festivala Stih u regiji (SUR). Uvršten je u preglede, panorame i antologije suvremenoga hrvatskog pjesništva. Pjesme su mu prevedene na poljski, mađarski, makedonski, slovenski, bugarski, rumunjski, španjolski, kineski i engleski jezik.

Sudjelovao je, među ostalim, na sljedećim pjesničkim festivalima: Poetry International, Rotterdam, 2009., Waves of poetry, Varšava, 2009., Curtea de Arges poetry nights, Bukurešt i Curtea de Arges, 2011., Beijing Poetry Festival, Peking, 2011., Chapbook Festival, New York, 2012., Maintenant Croatia, London, 2012., i Voix Vives, Sete, 2014.

Objavio: *Naša druga imena* (poezija, 1994, 2013; nagrada Goran za mlade pjesnike 1994); *Noć na asfaltu* (poezija, 1996; nagrada Zdravko Pucak); *Snimke zemaljskih uzdaha* (poezija, 1997, 2010); *Anđeli u koroti* (poezija, 2004, 2011); *Nepravilnosti* (poezija, 2007, 2014); *Koliko naju bo ostalo* (izabrane pjesme, 2009); *Goli* (priče, 2011); *Kad će doći Babilon* (poezija, 2013; nagrada Rikard Jorgovanić); *Warsaw, Warsaw* (izabrane pjesme, 2014).

Biblioteka Online

knjiga 74

Ivan Herceg

SNIMKE ZEMALJSKIH UZDAHA

© 2010 Ivan Herceg

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2010, 2015, 2016

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Aleksandra David

Urednici

Krešimir Pintarić
Dario Grgić

Fotografija

© Ben Heys / Fotolia.com

ISBN 978-953-7669-19-5 (HTML)

ISBN 978-953-345-009-4 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-010-0 (PDF)

ISBN 978-953-345-011-7 (MOBI)

Prvo izdanje

Meandar, Zagreb, 1997.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu

Grada Zagreba i Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

